

הסכם רוסיסטיני של התקפה רבתי על אסיה; על סיפוח מנצ'וריה, מונגוליה ועוד, לרוסיה.

שהייתו הממושכת של מאו במוסקבה עוררה גם נחושים הפוכים: האם יהיה בן אכר זה לטיטו שני? האם האיש שהגיע לשלטון בזכות עצמו, וללא עזרה מן הרוסים, יאמר למוסקבה כי אין בדעתו לקבל ממנה הוראות?

בפעם הראשונה עמד לפני סטלין מנהיג קומוניסטי שווה בעמדה ולא משרת. מאחורי מאו עמד מספר אנשים כפול מזה שברוסיה הסובייטית.

מלבד מדינות המזרח, הכירו בסין העממית גם מדינות מערביות ונייטרליות רבות. מדינות החוץ של אמריקה, כמו שגובשה בידי דין אצ'סון, נטתה לעודד התפתחות הדוגמית שתראה, במרוצת הזמן, לארה"ב להכיר בסין הקומוניסטית. נעשה בסין להעמיד את המהפכה בסין באור של התמרדות המוני עם מדוכאים נגד שליטים מושחתים ומשטר רקוב, כדוגמת המהפכה הצרפתית.

ואילו באסיה עצמה, התגבש והלך רעיון "הכוח השלישי". הודו, בת 180 מיליון תושבים, שרק עתה השתחררה ממשטר קולוניאלי, נמנתה בין המדינות הראשונות שהכירו בסין העממית. גם המשטר החדש בהודו היה תוצאה מאותו תהליך, שאחז את כל עמי אסיה במלחמתם נגד הקולוניאליזם האירופי, ושהביא להודו את עצמאותה.

נהרו הפך לחסידו של מאו בזירה הבינלאומית. הוא לא התחשב בבקשת הממשלה הבריטית להשהות את הכרתו, עד אשר ידונו כל עמי הקיסרות וחליטו על השאלה בליחוד. נהרו פנה תכופות למאו והציע לו להצטרף להודו המשותפת וליצור כוח אסיאתי מתקדם המשקל במערכה בין מזרח ומערב.

בראש תוכנית הפעולה סימן את צ'כי עמי אסיה, שעוד היו נחונים תחת שלטון אירופי (הודו, בורמה, אינדונזיה מלאיה, וכו'), וקוה שסין תשתף

ואמנם, מבלי להשמיע מילה, ניגש מאו לעבודה זאת. אך במקום העזרה היסלומטית והמסורתית, שהתכוון אליה נהרו (לפי תורת מורו ומחנכו ננדי, שהתנגד לשימוש בכוח פיסכי כגורם במלחמה על זכויות), שלח מאו יועצים צבאיים, חיילים וציוד לארצות השכנות.

בהודוסיין הפכה תנועת הפרטיזנים של הרציז'מין (איש הברזל) שלחמה בפולשים היפנים, למדינה קומוניסטית ממש, עם צבא סדיר ומצויד כהלכה. הרציז'מין העמיד בסכנה את שלטון הצרפתים והקיסר הכובד בארדאי.

במשך זמן רב לא שמו מעצמות המערב לב לאזהרותיה של צרפת, כי אין היא גלחמת יותר בתנועה לאומית הרוצה להשתחרר משיעבוד קולוניאלי בלבד, אלא במהפכה קומוניסטית — חלק מתוכנית גדולה של סין ורוסיה להשליט את הכוכב האדום על יבשת אסיה.

בהתקפתם האחרונה, השתלטו אנשי הרציז'מין על כל אזור הגבול בין סין והודוסיין — כיום, אזור אחד למעשה.

באותו זמן, יצאו עשרות ויביויות של חיל רגלים, שריון ופרשים סיניים בהתקפה רבתי, לכל רחבי הגבול המצוייר עם קוריאה, נגד כוחות ארצות הברית.

במשך כל זמן המלחמה הקוריאנית, לא עשה מאו כל צעד גלוי לעזרת קום איל-טונג, ראש ממשלת קוריאה הצפונית. כאשר החלו הכוחות הקומוניסטיים גסוגים מפוסואן, עלה חשש רציני מאוד שסין תתערב, ועיי כך תמנע את תבוסתו של קום איל-טונג. ואז הופצ שמועות על הסכם חשאי, שהושג בין המערב וסין בתיווך הודו, דובר כי תמורת אריתערבותה של סין במלחמת קוריאה, ייעצרו כוחות א"ם במרחק מה מן הגבול המצוייר, כדי להשאיר חלל ריק צבאי, שיכול את מפעלי החשמל של נהר יאלו בקוריאה, המניעים את התעשייה המצויירת.

ואמנם, כוחות א"ם עברו את קו הרוחב 38°, וסין לא התערבה. הם התקרבו לגבול הסיני, ובכל זאת נמנעה סין מכל פעולה.

והנה ביום אחד, כאשר השלים העולם עם הרעיון שפרשה קוריאה מסיימת, ותמה על אדישותה של סין, נתקלו יחידות החלוצי האמריקאיות בפרשים פראיים וסוס בבהלה מפניהם.

היתה זאת תשובתו של מאו-צה-טונג. מאו פרצה מלחמת קוריאה, התבלט קו ברור — איבתו המושבעת של הגנרל דוגלס מקארטור לקומוניזם בכלל ולסין הקומוניסטית בפרט. מבלי לשאול את דעת טרומן והמדינאים האמריקאים, החליט הגנרל להושיט עזרה לצ'אנג-קאי-צ'ק בפורמוזה, ובכל הזדמנות הטיף למלחמה מידית בקומוניסטים בכל ארצות אסיה.

וכאשר באה ההזדמנות, לא החמיץ אותה מקארטור, סיפק לסין תירוץ להתערבות, והצית את הגפרור העלול ללבות אש של מלחמה עולמית.

מאו צ'ה-טונג נולד בשנת 1893 למשפחת אכרים בשאור-שן באזור הונאן, בסין המרכזית; ארץ שאדמתה דשנה ואוכלוסיתה צפופה. אביו, שעלה משפל המדרגה והכיר עוני ממאיר, החליט לשלוח את צ'ה-טונג לבית ספר ללמוד קרוא וכתוב — יתרון שרק ילד אחד מבין 30 נהנה ממנו בסין.

ימים אלה היו ימי ההתמרדויות הנרחבות, שדברי סון יאט-סן, רופא קטן-קומה, הציתן. מאו עזב את בית הספר, והצטרף לסטודנטים הרבים שהתקהלו בפקינג, בירת הקיסרות הסינית. שם פיתח טעם לשירה, ולמד את תורת המרקסיזם. אולם אירת פקינג השקטה והתרבותית העיקה עליו, והוא נסע לשנגחאי, עיר המעשים.

שם הצטרף לקבוצה שאורגנה על ידי פעילים אירופיים של האינטרנציונל השלישי, והיה בין העשרים שיסדו את המפלגה הקומוניסטית הסינית, בשנת 1921. הוא נשא לאשה את יאנג קאי-הווי, פעילה קומוניסטית נלהבת, שילדה לו בן. אחרי כמה שנים, נרצחה עיי השלטונות, ומאו הפכה איבתו של מאו מעצן מעמדי-פוליטי לאיבה אישית בוערת.

בשנות 1927-1922, כאשר נלחמו צבאות הקומוניסטים, בפיקודו של צ'אנג קאי-צ'ק, באילי המלחמה הפיאודליים, פירטס הקומוניסטים עם מוסקבה, ששלחה לו יועצים פוליטיים וצבאיים. אולם מנהיג הקומוניסטים לא היה מאו, אלא לי לי סאן, יריבו שהטיף למהפכה של הפועלים.

מאו צ'ה-טונג פנה או להמוני האכרים, כי ראה בהם את מקור הכוח האמיתי. לכן, כאשר סילק צ'אנג קאי-צ'ק את שותפיו הסובייטים בשנת 1927, וחיסל — ביריות וחרבות — אלפי קומוניסטים, אירגן מאו, שמפלגתו אף לא המכה בו, שביתת איכרים: "מרד קציר הסתו". וכך מצא הוא את עצמו אויבם של הקומוניסטים והאנטי-קומוניסטים כאחד. זה היה יותר מדי. הוא נמלט לקיאנג-סי, בדרומה של סין, ושם יסד ממשלה סינית סובייטית.

בשנת 1928 הצטרף אל מאו הגנרל צ'יטסה, בן למשפחה מיוחסת שנחרדר בדרך הניון והאופיום, אך חזר בתשובה והצטרף לקומוניסטים, עם תגבורת של 1000 חיילים. כיום, עומד גנרל זה בראש צבאות סין הקומוניסטית.

כוחותיו של מאו לא יכלו להחזיק מעמד נגד מיליון החיילים של הקומוניסטים, שקבלו הוראה להשמיד כל מי שימצא בקיאנג-סי. הוא החליט החלטה נועזת. הוא אסף את אנשיו (כ-100,000 איש) ופרץ את המצור ולקה עמו את כל אשר יכלו האנשים לשאת על שכמיהם. לא שכח אפיו את מכונת-ההדפסה, שהיתה נחוצה לו לצרכי תעמולה. היתה זאת ההגירה המפלגאית ביותר בתולדות האנושות. 10,000 ק"מ במשך 368 יום. זה הפך לאגדה מאגרות סין וינקרא בשם "המצעד גדול".

אם נשים את הדרך על מפת אירופה, היתה שוה לדרך המתחילה בתורכיה, ומגיעה לנורבגיה, דרך איטליה וספרד.

בהגיעו ליונאן הצפונית, לאחר המצעד, שבו צעד מאו בתנאים קשים בדיוק כחייליו, החל מאו להקים צבא בשיטתיות. עד אז לא היה זה צבא, כמו שרגילים לראות בשאר חלקי העולם. היה זה אוסף של כנופיות, אשר רק השוד והבטחות שלל אחדו אותם.

הוא חקק שורת חוקי ברזל אלמנטריים — כגון: שלם עבור קניותיך, אל תקים בני שימוש בקירבת מגורים, חזור את אשר שאלת — שבוצעו עיי חייליו בתלהבות קנאות, וכך, עם פלישת היפנים בשנת 1937, עמד ביונאן וצבא מאורגן וחזק למדי.

משך שמונה שנים (1937-45), שוב שרר שיתוף פעולה בין מאו וצ'אנג, ושניהם נלחמו בפולש היפני. אולם מאו לא לחם בנושק בלבד, אלא ניהל גם מלחמה פסיכולוגית ביפנים. במקום לרצוח כל שבוי (כמו שהיה המוג בכל צבא אסיאתי המכבד את עצמו), העניקו חיילי מאו מעמד של "אורח מפאת המצב" לכל שבוי יפני. הם חלקו לשבויים היפניים מזון טוב וסדיר (דבר שלא היה נהוג אפילו בצבאו של מאו). אחרי טיפול אינדיבידואלי, היה השבוי נשלח חזרה ליחידתו, לספר על מצבם הטוב והגינותם של הקומוניסטים.

עם סיום המלחמה נגד היפנים, נפל לידי מאו ציוד רב. הוא היה בעמדה חזקה, ויכול לנהל משא ומתן עם צ'אנג.

הגנרל מרשל, שהיה אז נציגו המיוחד של טרומן בסין, ניסה לתווך בין שני המנהיגים. מאו, שבטח בכוחו ובסיכויו, ללכד את המוני העם סביבו, העמיד תנאים (התפתחות של צ'אנג וכו') שלא יכלו להתקבל על דעת הקומוניסטים.

במשך כל זמן המשא ומתן, לא הפסיקו צבאותיו להתקדם. רבבות חיילים לאומיים, על ציודם האמריקאי ומנהיגיהם עברו לצידו, ועיר אחרי עיר נכנעה לפניו.

ציאנג קאי-צ'ק העתיק את בירתו ממקום אחד לשני, עד שבשנת 1949 עברה כל היבשת האזירה לידי הקומוניסטים, והוא ברח עם חצי מיליון חייליו לאי פורמוזה.

ב-16 לדצמבר, 1949, הופיע מאו לביקור נימוסי-דיפלומטי-חגיגי ממושך במוסקבה. מולוטוב ושאר גדולי רוסיה באו לקבל את פניו בשדה התעופה, ובמסיבה המסורתית, הנערכת מדי שנה ביום הולדתו של יוסף סטלין ישב מאו לימינו של המנהיג הרוסי.

במשך שבועות רבים ידע העולם הרחב, כי שיחות חשובות מתנהלות במוסקבה, אולם על מהותן והיקפן לא נשמע דבר. עתוני המערב הרבו בניחושים על תוכניות ענקיות להקמת מפעלים שישנו את סין, מארץ חקלאית פאודלית למעצמה חרשתנית אדירה; על

